

منهج السلف الصالح

وحاجة الأمة إليه

De Methodologie van
de Vrome Voorgangers
en de Behoefte van de
Ummah eraan

— Shaykh Ṣāliḥ al-Fawzān (حفظه الله) —

IslamKennnis

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Alle lof behoort Allāh toe, de Heer van alles wat geschapen is. Moge Allāh's vrede en zegeningen zijn met onze Profeet Moḥammed, en met al zijn familie en metgezellen. Voorts: Het onderwerp is een zeer belangrijk onderwerp, namelijk zoals jullie hebben gehoord en zoals is aangekondigd: “*De methodologie van de vrome voorgangers en de behoefte van de ummah (moslimgemeenschap) eraan.*”

Met de vrome voorgangers (*as-salaf aṣ-ṣāliḥ*) wordt bedoeld: de eerste generatie van deze *ummah*, en zij zijn de metgezellen van de Boodschapper van Allāh ﷺ, van de *Muhājirūn* (emigranten uit Mekka) en de *Anṣār* (bewoners van Medina die de emigranten hielpen en steun verleenden). Allāh ﷻ zegt:

وَالسَّابِقُونَ الْأَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

{En de allereerste (moslims) onder de *Muhājirūn* en de *Anṣār* en degenen die hen nauwgezet volgden: Allāh is tevreden met hen en zij zijn tevreden met Hem. En Hij heeft voor hen tuinen bereid waar rivieren onderdoor stromen, waarin zij eeuwig zullen verblijven. Dat is de geweldige overwinning.} (9:100)

En Hij ﷺ zegt:

لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا وَيَنْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ

{(Er is ook een aandeel in de buit) voor de arme *Muhājirūn* (emigranten) die uit hun woningen en hun bezittingen zijn verdreven, terwijl zij gunst van Allāh zoeken en Zijn welbehagen nastreven, en Allāh en Zijn Boodschapper helpen; zij zijn degenen die waarachtig zijn.} (59:8) — Dit betreft de *Muhājirūn*.

Vervolgens zei Hij over de *Anṣār*:

وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِمَّا أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ وَمَنْ يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

{En degenen die vóór hen woonplaatsen (in Medina) hadden en geloofden, zij houden van degenen die tot hen zijn geëmigreerd, en zij voelen in hun harten geen afgunst over wat hun is gegeven, en zij geven (de emigranten) voorrang boven zichzelf, zelfs wanneer zij zelf behoefte hebben. En wie beschermd is tegen de gierigheid van zijn eigen ziel, zij zijn degenen die succesvol zijn.} (59:9)

En daarna zei Hij over degenen die na hen komen:

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا
بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ

{En degenen die na hen zijn gekomen, zeggen: “Onze Heer, vergeef ons en onze broeders die ons in het geloof zijn voorgedaan, en leg in onze harten geen wrok tegen degenen die geloven. Onze Heer, voorwaar, U bent Zachtmoedig, Meest Genadevol.”} (59:10)

En vervolgens degenen die na hen (de metgezellen) kwamen en van hen kennis verwierven: de *Tābi‘ūn* (opvolgers van de metgezellen) en de opvolgers van de *Tābi‘ūn*, en degenen na hen uit de voortreffelijke generaties waarover de Profeet ﷺ zei:

خَيْرُكُمْ قَرْنِي، ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ، ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ

“De besten van jullie zijn mijn generatie, daarna degenen die na hen komen, daarna degenen die na hen komen.”

De overleveraar zei: “ik weet niet of hij na zijn generatie twee of drie generaties noemde.”

Hun tijdperk onderscheidt zich van dat van degenen na hen doordat het ‘*het tijdperk van de bevoorrechte generaties*’ wordt genoemd. Zij zijn de voorgangers (*salaf*) van deze gemeenschap, over wie de Boodschapper van Allāh ﷺ lof uitsprak met zijn uitspraak: “De besten van jullie zijn

mijn generatie, daarna degenen die na hen komen, daarna degenen die na hen komen.”

Zij zijn het voorbeeld voor deze moslimgemeenschap, en hun methodologie (*manhaj*) is de weg die zij volgen in hun geloofsleer (*‘aqīdah*), in hun omgang, in hun gedrag en in al hun zaken.

En deze methodologie is ontleend aan het Boek (de Koran) en de Sunnah, vanwege hun nabijheid (d.w.z. van de vrome voorgangers) tot de Boodschapper ﷺ, hun nabijheid tot het tijdperk van de openbaring, en omdat zij het rechtstreeks van de Boodschapper ﷺ hebben genomen. Zij zijn dus de beste generaties en hun methodologie is de beste methodologie.

Daarom streven de moslims ernaar om hun methodologie te kennen zodat zij het kunnen volgen, want het is niet mogelijk hun methodologie te volgen behalve door het te kennen, te leren en ernaar te handelen. Daarom zei Hij ﷺ: **{En de allereerste (moslims) onder de *Muhājirūn* en de *Anṣār* en degenen die hen nauwgezet volgden}** (9:100), dat wil zeggen: degenen die hen met precisie en nauwkeurigheid volgden. En het is niet mogelijk hen nauwgezet te volgen behalve door kennis op te doen over hun weg, hun methodologie en wat zij volgen.

Wat betreft het louter toeschrijven aan de *salaf* en aan *salafiyyah* zonder kennis ervan en van haar methodologie: dit levert niets op; integendeel, het kan zelfs schadelijk zijn. Het is noodzakelijk de methodologie van de vrome voorgangers te kennen.

Daarom bestudeerde deze moslingemeenschap de methodologie van de vrome voorgangers en gaf zij deze van generatie op generatie door. Het werd onderwezen in de moskeeën, in de scholen, in de instituten en in de universiteiten.

Dit is dus de methodologie van de vrome voorgangers en dit is de manier om het te kennen: dat wij de zuivere methodologie van de vrome voorgangers leren, ontleend aan het Boek van Allāh en de Sunnah van Zijn Boodschapper ﷺ.

De Profeet ﷺ heeft bericht dat de meningsverschillen in deze moslingemeenschap talrijk zullen worden, en dat in zijn uitspraak ﷺ:

افْتَرَقَتِ الْيَهُودُ عَلَى إِحْدَى وَسَبْعِينَ فِرْقَةً، وَافْتَرَقَتِ النَّصَارَى عَلَى اثْنَتَيْنِ
وَسَبْعِينَ فِرْقَةً، وَسَتَفْتَرِقُ هَذِهِ الْأُمَّةُ عَلَى ثَلَاثٍ وَسَبْعِينَ فِرْقَةً كُلُّهَا فِي النَّارِ إِلَّا
وَاحِدَةً

“De Joden zijn opgesplitst in eenenzeventig groeperingen, de Christenen zijn opgesplitst in tweeënzeventig groeperingen, en deze *ummah* zal zich

opsplitsen in drieënzeventig groeperingen; allen zullen zij in het Vuur zijn, behalve één (geredde groep).”

Er werd gevraagd: “Wie is die [geredde groep], o Boodschapper van Allāh?” Hij zei:

مَنْ كَانَ عَلَى مِثْلِ مَا أَنَا عَلَيْهِ الْيَوْمَ وَأَصْحَابِي

“Degenen die zich bevinden op datgene waar ik en mijn metgezellen zich vandaag op bevinden.”

Dit is de methodologie van de vrome voorgangers: datgene waarop de Boodschapper ﷺ was en waarop zijn metgezellen waren, **{en degenen die hen nauwgezet volgden.}** (9:100)

Het is uiterst noodzakelijk de methodologie van de vrome voorgangers te kennen zodat men zich eraan vast kan houden, omdat het de weg van de redding is.

“Allen zullen zij in het Vuur zijn, behalve één,” en dat is de geredde groepering, en zij zijn Ahl as-Sunnah wal-Jamā‘ah. “Behalve één,” dat is de groep die — wanneer de mensen verschillen, de opvattingen talrijk worden en de wegen, groeperingen en partijen toenemen — vasthoudt aan de methodologie van de vrome voorgangers en daarin standvastig blijft totdat zij haar Heer ﷻ ontmoet.

De Profeet ﷺ vermaande zijn metgezellen aan het einde van zijn leven met een aangrijpende vermaning die hen

diep raakte, zodat de ogen ervan huilden. Zij zeiden: “O Boodschapper van Allāh, het is alsof dit een afscheidsprek is, geef ons daarom een advies.” Hij zei:

أَوْصِيكُمْ بِتَقْوَى اللَّهِ وَالسَّمْعِ وَالطَّاعَةِ

“Ik beveel jullie de *taqwā* (Godsvrees) voor Allāh aan, en het luisteren en gehoorzamen...”

Luisteren en gehoorzamen aan wie? Aan de regeringsleiders van de moslims. [Vervolgens zei hij:]

وَالسَّمْعِ وَالطَّاعَةِ وَإِنْ تَأْمَرَ عَلَيْكُمْ عَبْدٌ فَإِنَّهُ مَنْ يَعِشْ مِنْكُمْ فَسِيرَى اخْتِلَافًا كَثِيرًا فَعَلَيْكُمْ بِسُنَّتِي وَسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ الْمَهْدِيِّينَ مِنْ بَعْدِي تَمَسَّكُوا بِهَا وَعَضُّوا عَلَيْهَا بِالنَّوَاجِذِ، وَإِيَّاكُمْ وَمُحَدَّثَاتِ الْأُمُورِ فَإِنَّ كُلَّ مُحَدَّثَةٍ بِدْعَةٌ، وَكُلَّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ، وَكُلَّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ

“.. en het luisteren en gehoorzamen, zelfs als een slaaf over jullie wordt aangesteld (als leider). Want wie van jullie zal blijven leven, zal veel meningsverschillen zien. Daarom moeten jullie vasthouden aan mijn Sunnah en de Sunnah van de rechtgeleide kaliefen na mij. Houd daaraan vast en bijt je eraan vast met de kiezen. En hoed jullie voor nieuw ingevoerde zaken (in de religie), want iedere nieuw ingevoerde zaak is een innovatie (*bid‘ah*), iedere innovatie is een dwaling, en iedere dwaling is in het Vuur.”

Dit is het advies van de Boodschapper van Allāh ﷺ aan zijn gemeenschap: dat zij de methodologie van de vrome voorgangers volgt, omdat dit de weg van de redding is. En dit is zoals in Zijn uitspraak ﷻ:

وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ
ذَلِكُمْ وَصَّاكُم بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

{En dit is Mijn rechte pad, volg het dan en volg niet de andere wegen, want die zullen jullie doen afdwalen van Zijn weg. Dat is wat Hij jullie heeft opgedragen, opdat jullie godsvrezend zullen zijn.} (6:153)

Oftewel: opdat jullie het Vuur vermijden, de dwaling vermijden, de dwalende groeperingen tegengaan en de juiste methodologie volgen totdat jullie je bij de Profeet ﷺ aansluiten, met zijn metgezellen en zijn volgelingen.

En wie zich hieraan vastklampt, vooral aan het einde der tijden, zal last en schade ondervinden van de mensen en van de tegenstanders. Hij zal geconfronteerd worden met verwijten en bedreigingen en heeft daarom geduld nodig. Hij zal verleidingen tegenkomen om van dit pad afgebracht te worden, evenals bedreigingen en vormen van aanmoediging en afschrikking afkomstig van de dwalende groeperingen en afwijkende methodologieën; hij heeft dus geduld nodig.

Daarom zei de Profeet ﷺ:

بَدَأَ الْإِسْلَامُ غَرِيبًا وَسَيَعُودُ غَرِيبًا كَمَا بَدَأَ فَطُوبَى لِلْغُرَبَاءِ

“De islam begon als iets vreemds en zal weer vreemd worden zoals hij begon, dus blijde tijdingen (van het Paradijs) voor de vreemdelingen.”

Er werd gevraagd: *“Wie zijn de vreemdelingen, o Boodschapper van Allāh?”* Hij zei:

الَّذِينَ يَصْلِحُونَ إِذَا فَسَدَ النَّاسُ

“Degenen die zichzelf rectificeren (en rechtschapen zijn) wanneer de mensen verdorven zijn.”

En in een andere overlevering:

الَّذِينَ يُصْلِحُونَ مَا أَفْسَدَ النَّاسُ

“Degenen die rectificeren (en corrigeren) wat de mensen hebben bedorven.”

Niemand wordt dus gered van de dwaling in deze wereld, noch van het Vuur in het Hiernamaals, behalve degene die dit pad bewandelt: de methodologie van de vrome voorgangers. En zij zijn degenen over wie Allāh zei:

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصَّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا * ذَلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ عَلِيمًا

{En wie Allāh en de Boodschapper gehoorzaamt, die zal behoren tot degenen aan wie Allāh gunst heeft geschonken: van de profeten, de waarachtigen, de martelaren en de rechtschapenen — en wat een voortreffelijk gezelschap zijn zij. Dat is de gunst van Allāh, en Allāh is voldoende als Alwetende.} (4:69–70)

Daarom heeft Allāh ons verplicht om Sūrah al-Fātiḥah in elke rak‘ah van onze gebeden te reciteren, zowel in de verplichte als vrijwillige gebeden. En aan het einde ervan staat deze geweldige smeekbede:

اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ

{Leid ons naar het rechte pad.} (1:6)

Het rechte pad, omdat er misleidende, afwijkende wegen zijn. Jij vraagt Allāh dus in elke rak‘ah om jou voor deze wegen te behoeden en om jou het rechte pad te wijzen, dat wil zeggen: jou te leiden naar het rechte pad en jou daarop standvastig te maken. [Dit doe jij] vanwege het grote belang van deze smeekbede.

Denk goed na over de betekenis ervan: **{het rechte pad}**. En wie zijn degenen die dit rechte pad bewandelen? Degenen aan wie Allāh Zijn gunst heeft geschonken:

صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ

{Het pad van degenen aan wie U Uw gunst hebt geschonken.} (1:7)

Wie zijn degenen aan wie Allāh Zijn gunst heeft geschonken?

مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصَّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا

{.. van de profeten, de waarachtigen, de martelaren en de rechtschapenen — en wat een voortreffelijk gezelschap zijn zij.} (4:69)

En wanneer je Allāh vraagt om jou naar dit pad te leiden, vraag je Allāh om jou te behoeden voor de dwalende wegen en de afwijkende paden:

صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ

{het pad van degenen aan wie U Uw gunst hebt geschonken, niet [het pad] van degenen op wie toorn rust..} (1:7)

{Niet [het pad] van degenen op wie toorn rust} — dat zijn degenen op wie de toorn van Allāh rust, en dat zijn de Joden, die de waarheid kenden maar er niet naar handelden. En ieder van deze moslimgemeenschap die hierin het pad van de Joden volgt — ieder die de waarheid kent maar er niet naar handelt — bevindt zich op het pad van de Joden, op het pad van degenen op wie toorn rust, omdat hij de waarheid heeft gekend maar er niet naar heeft gehandeld. Hij heeft kennis opgedaan en het handelen ernaar nagelaten. Iedere geleerde die niet

handelt naar zijn kennis behoort tot degenen op wie toorn rust.

وَالضَّالِّينَ

{.. noch [het pad] van de dwalenden.} (1:7)

Dit zijn degenen die Allāh aanbidden op basis van onwetendheid en dwaling. Zij aanbidden Allāh en zoeken nabijheid tot Allāh, maar zij bevinden zich niet op een juiste weg, niet op een correcte methodologie, niet op een bewijs uit het Boek en de Sunnah, maar op innovatie. **“En elke innovatie is een dwaling.”** Zoals het geval is bij de Christenen en bij iedereen die hun pad volgt. Iedereen die Allāh aanbidt op basis van een onjuiste weg en een onjuiste methodologie is dwalend, afgedwaald van het pad, en zijn daad is ongeldig (vruchteloos).

Dit is dus een allesomvattende smeekbede die wij in elke rak‘ah van onze gebeden herhalen. Laten wij daarom de betekenis ervan overpeinzen. Laten wij deze smeekbede verrichten met een aanwezig hart en begrip van haar betekenis, opdat zij voor ons wordt verhoord. Na al-Fātiḥah wordt “Āmīn” gezegd, en “Āmīn” betekent: O Allāh, verhoor. Het is dus een geweldige smeekbede voor wie haar overpeinst.

Zoals wij hebben vermeld: degene die het pad van degenen aan wie Allāh’s gunst is geschonken volgt, wordt

beproefd, lastiggevalen, geminacht, als dwalend bestempeld en bedreigd, en heeft dus geduld nodig.

Daarom is in de overleveringen gekomen dat degene die zich aan zijn religie vasthoudt aan het einde der tijden is als iemand die een brandende kool vasthoudt, omdat hij schade ondervindt en kwaad van de mensen te verduren krijgt, en daarom geduld nodig heeft. Als iemand die een brandende kool vasthoudt: dit is geen met rozen bedekt pad zoals zij zeggen; dit is niet zonder moeilijkheden. Er zijn moeilijkheden en er is schade van de mensen, waarvoor geduld en standvastigheid nodig zijn op dit pad, totdat je je Heer ﷻ ontmoet terwijl je daarop bent, zodat je wordt gered van dwaling in deze wereld en wordt gered van het Vuur in het Hiernamaals. Er is geen andere weg dan deze, en geen redding behalve door deze weg te bewandelen.

Tegenwoordig probeert men de mensen af te houden van de methodologie van de *salaf* in kranten, tijdschriften en publicaties, en men kleineert Ahl as-Sunnah wal-Jamā'ah, de ware salafi's (*salafiyyūn*); men kleineert hen door te zeggen dat zij extremistisch zijn, dat zij takfīrī's zijn, en dat zij dit en dat zijn... Maar dit schaadt niet; het kan echter invloed hebben op iemand die geen geduld en geen sterke vastberadenheid bezit, en kan hem beïnvloeden.

Sommigen van hen zeggen: “Wie zijn die *salaf* eigenlijk? De *salaf* zijn slechts een groepering zoals de andere groeperingen, een sekte zoals de andere sektes, een partij zoals de andere partijen; zij hebben geen onderscheidend kenmerk.” Zo zeggen sommigen. De *salaf* zouden geen onderscheidend kenmerk hebben, maar slechts een sekte en een groepering zijn, zoals de andere sektes en partijen. Daarmee willen zij onze handen afhouden van de methodologie van de *salaf*.

En sommigen van hen zeggen: “Wij zijn niet verplicht tot het begrip (*fiqh*) van de *salaf* en de kennis van de *salaf*; wij zijn niet verplicht die te volgen. Wij moeten zelf een weg banen, zelf opnieuw oordelen afleiden en voor ons een nieuw begrip tot stand brengen. Dit begrip is oud; het begrip van de *salaf* is oud begrip.” En zij zeggen: “Het (begrip van de *salaf*) is niet geschikt voor onze tijd. Het is geschikt voor hun tijd, maar onze tijd is anders.” Zo ontmoedigen zij de mensen ten aanzien van het begrip van de *salaf* en roepen zij op tot een nieuw begrip.

Dit komt veel voor in kranten en tijdschriften van bepaalde schrijvers en mensen van dwaling. Zij willen onze handen losmaken van de methodologie van de *salaf*. Want als wij de weg van de *salaf* niet kennen, het verwaarlozen en het niet bestuderen, dan volstaat het niet

om je toe te schrijven tot de *salaf* zonder kennis en zonder inzicht in hun leer.

Dat is wat zij willen! Zij willen dat wij de weg van de *salaf*, het begrip van de *salaf* en de kennis van de *salaf* verlaten en een nieuw begrip invoeren die, zoals zij beweren, geschikt is voor deze tijd, terwijl dit een leugen is. De wetgeving (*sharī'ah*) van de islam is geschikt voor elke tijd en elke plaats tot de Dag der Opstanding.

De methodologie van de *salaf* is geschikt voor elke tijd en elke plaats; zij is een licht van Allāh ﷻ. Laat de woorden van deze ontmoedigers of dwalenden je daar niet van afbrengen, laat je er niet door ontmoedigen.

Imām Mālik, moge Allāh hem genadig zijn, zei: **“Het laatste deel van deze moslimgemeenschap zal niet worden gerectificeerd behalve door datgene waarmee het eerste deel ervan werd gerectificeerd.”**

Wat was datgene waarmee haar eerste deel werd gerectificeerd? Dat is het Boek en de Sunnah en het volgen van de Boodschapper ﷺ. Het handelen naar de Koran en het handelen naar de Sunnah: dat is wat het begin van deze gemeenschap heeft gerectificeerd, en niets zal het einde van deze gemeenschap rectificeren behalve datgene wat haar begin heeft gerectificeerd.

Wie de redding wenst, moet daarom de weg van de *salaf* kennen, eraan vasthouden en ertoe oproepen. Het is de weg van de redding; het is de ark van Noach (Nūḥ) ﷺ: wie erop stapt, wordt gered, en wie haar verlaat, gaat ten onder en verdrinkt in de dwaling. Er is voor ons geen redding behalve door de weg van de *salaf*.

En het is niet mogelijk de weg van de *salaf* te kennen behalve door deze te leren, te onderwijzen en te bestuderen, samen met het vragen aan Allāh:

اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ * صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ

{Leid ons naar het rechte pad; het pad van degenen aan wie U Uw gunst hebt geschonken.} (1:6–7)

Wij vragen Allāh dat Hij ons daarin succes schenkt en ons daarop standvastig maakt. Dit is noodzakelijk. Het gaat hier niet om een kwestie van bewering, want een bewering waarvoor haar mensen geen bewijzen leveren, blijft slechts een bewering. Het gaat niet om louter toeschrijving. Allāh ﷻ zegt immers:

وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ

{.. en degenen die hen nauwgezet volgden.} (9:100)

Dat wil zeggen: met precisie en nauwkeurigheid. En je zult de weg van de *salaf* niet nauwkeurig kunnen volgen tenzij je het kent en leert. En je zult je er niet aan vasthouden

tenzij je geduld hebt (in het standvastig blijven op dit pad). En luister niet naar misleidende propaganda die ervan afleidt en ervoor ontmoedigt.

Dit is het juiste pad, het pad van de redding. **“Allen zullen zij in het Vuur zijn, behalve één (geredde groep).”** Er werd gevraagd: *“Wie is die [geredde groep], o Boodschapper van Allāh?”* Hij zei: **“Degenen die zich bevinden op datgene waar ik en mijn metgezellen zich vandaag op bevinden.”** Dít is de methodologie van de *salaf*, en het is de weg van de redding die naar het Paradijs leidt. Er is geen andere weg dan deze. Alle andere wegen zijn dwalend:

وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ

{.. en volg niet de andere wegen, want die zullen jullie doen afdwalen van Zijn weg.} (6:153)

Dit is het pad van Allāh; alles daarbuiten zijn misleidende paden, afwijkende wegen. Op elke weg daarvan bevindt zich een duivel die de mensen ernaartoe roept.

En de Profeet ﷺ vreesde voor deze oproepers: de oproepers tot dwaling die de mensen van de methodologie van de *salaf* willen afhouden. Hij heeft bericht dat zij oproepers zijn aan de poorten van de Hel; wie hen gehoorzaamt, werpen zij daarin. Daarom is grote waakzaamheid tegenover hen vereist. En naarmate de tijd

vordert, wordt de vreemdheid sterker en nemen de beproevingen toe, waardoor de moslims meer zorg en aandacht nodig hebben voor de methodologie van de *salaf*.

Tot deze misleiders behoren degenen die zeggen: we zijn allemaal moslims. Moslims ja, maar op welke weg? Moslims op de weg van de Boodschapper ﷺ en zijn metgezellen — ja, dat accepteren wij volledig. Maar als zij slechts moslims bij naam zijn terwijl zij zich op afwijkende wegen bevinden, op de methodologie van die-en-die, dan zijn zij dwalend, op een weg die naar de Hel leidt. De kwestie is niet louter een toeschrijving aan de islam; het gaat om toeschrijving én werkelijkheid, en dat kan alleen door profijtvolle kennis en zorgvuldige studie.

Daarom zien jullie dat de geleerden grote aandacht besteden aan de geloofsleer (*‘aqīdah*): aan haar onderwerpen, fundamenten en kwesties. Zij hebben hierover uitgebreide en beknopte werken geschreven om de weg van de *salaf* te bestuderen, er zorg voor te dragen, eraan vast te houden en het te volgen.

De kwestie vereist dus aandacht, vooral nu de duisternis en de dwaling steeds sterker worden. De moslim heeft licht nodig om daarmee te gaan in de duisternissen van dwalingen en onwetendheden.

Vandaag zijn er velen die zich geleerd voordoen en kennis en inzicht claimen, terwijl zij de kennis niet hebben

genomen van haar bronnen en haar fundamenten. Zij nemen kennis van gelijken aan henzelf, of uit boeken, of uit wat zij “cultuur” noemen. Dit leidt niet tot het goede en niet tot het juiste pad. Het is noodzakelijk om de methodologie van de *salaf* op de juiste manier te leren, zodat men zich eraan kan vasthouden en haar kan volgen. Het is noodzakelijk om geduld te hebben met wat je op deze weg treft aan verwijten, minachting en andere zaken. Jullie horen nu het kleineren en het veroordelen van degene die vasthoudt aan de weg van de *salaf*. Zij zeggen: dit is achterhaald, dit en dat. Laat zulke onzin en leugens je niet van de waarheid afbrengen. Houd vast aan deze juiste methodologie, want zij is de weg van de redding. Daarom zei hij ﷺ:

فَإِنَّهُ مَنْ يَعِشْ مِنْكُمْ فَسَيَرَى اخْتِلَافًا كَثِيرًا فَعَلَيْكُمْ بِسُنَّتِي وَسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ
الرَّاشِدِينَ الْمَهْدِيِّينَ مَنْ بَعْدِي تَمَسَّكُوا بِهَا وَعَضُّوا عَلَيْهَا بِالنَّوَاجِذِ

“Want wie van jullie zal blijven leven, zal veel meningsverschillen zien. Daarom moeten jullie vasthouden aan mijn Sunnah en de Sunnah van de rechtgeleide kaliefen na mij. Houd daaraan vast en bijt je eraan vast met de kiezen.”

Bij meningsverschil redt niets behalve het vasthouden aan de Sunnah van de Boodschapper ﷺ en de Sunnah van zijn rechtgeleide kaliefen. Dit is de weg van de redding, de weg

van veiligheid, de weg naar het Paradijs.

Laten wij daarom zorg dragen voor de weg van de *salaf*. Laat degene die [de weg van de *salaf*] gering acht of het met verwerpelijke omschrijvingen beschrijft, het niet in onze harten doen verminderen. Integendeel, dit vergroot de waarde ervan in onze harten, want zij hebben het slechts bestreden omdat het de weg van de waarheid is, terwijl zij de dwaling willen.

Wees daarom op jullie hoede voor hen, o dienaren van Allāh. Neem geen genoegen met louter toeschrijving (aan de *salaf*), en neem geen genoegen met schijngeleerdheid zonder daadwerkelijk leren. Neem kennis aan van de geleerden die daarvoor bekendstaan, en van de geleerden die standvastig zijn op het juiste pad. Vermijd deze afwijkende wegen waarvoor Allāh ﷻ ons heeft gewaarschuwd: **{.. en volg niet de andere wegen, want die zullen jullie doen afdwalen van Zijn weg.}** (6:153) — d.w.z. de weg van Allāh ﷻ, het pad van Allāh.

Wij hebben hier dringend behoefte aan, vooral nu de beproevingen (*fitan*) steeds heviger worden, het aantal oproepers tot dwaling toeneemt en de middelen die het kwaad onder de mensen verspreiden talrijk zijn geworden. Subtiele middelen van kwaad bereiken de mensen in hun huizen en op hun bedden: zij roepen op tot dwaling,

roepen op tot losbandigheid, roepen op tot verboden begeerten, roepen op tot afwijkende ideeën. Zij noemen dit “ruime blik”, “brede cultuur”, en zij zeggen: wees niet bekrompen en wees niet extreem. Dit alles mag de moslim niet ontmoedigen ten aanzien van de methodologie van de *salaf*, de weg van de *salaf* en de kennis van de *salaf*.

De weg van de *salaf* is veiliger, kennisrijker en wijzer dan de weg van de *khalaf* (latere generaties). De kennis van de *salaf* is zuiver, afkomstig uit het Boek en de Sunnah. In de kennis van de *khalaf* zitten vreemde elementen; daarin is veel vermenging en zij is niet gezuiverd. Wat betreft de kennis van de *salaf*: die is gezuiverd. Daarom zien jullie dat de boeken van de *salaf*: hoe ouder ze zijn, des te zuiverder en vrij van onnodige omslachtigheid (*takalluf*) ze zijn.

Daarom zegt de grote geleerde Ibn Rajab, moge Allāh hem genadig zijn, in zijn boek *Faḍl ‘ilm as-Salaf ‘alā ‘ilm al-Khalaf*: **“De *salaf* hadden weinig woorden maar veel kennis, en de *khalaf* hebben veel woorden maar weinig kennis.”**

Laten wij hier dus aandachtig voor zijn. Dit is de methodologie van de *salaf*. Er is voor ons geen redding behalve door deze te volgen en er geduldig op te zijn, nadat wij haar hebben gekend en op de juiste manier hebben geleerd, zonder vervalsing en zonder misleiding. Er zijn zaken die aan de *salaf* worden toegeschreven

terwijl zij vals zijn en niet tot de leer van de *salaf* behoren, laten wij daarvoor oppassen.

Wij vragen Allāh ﷻ dat Hij ons en jullie succes schenkt in rechtschapen daden en uitspraken, en dat Hij ons en jullie standvastig maakt op de waarheid en het volgen ervan, en geduld schenkt bij het ondervinden van schade daarin.

En moge Allāh's vrede en zegeningen zijn met onze Profeet Moḥammed, en met zijn familie en al zijn metgezellen.

Bron: <https://alfawzan.af.org.sa/ar/node/15030>

Vertaling: Team IslamKennis